

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6; za Austro-Ugarsku kr. 8; samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5; samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastarjeli brojevi para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema priligne preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju postanskim naputnicima. — Rokoviti se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju.

Pisma i novce treba slati „Creditu Dalmatinskog Objavitelja u Zadru“
Za uvrstbu Oglasa u sadnju stranu valja se obratiti Tiskaru

Prezice d'associazione per un anno. Pell' Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A-U cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U cor. 5. Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell' Avvisatore e Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.

Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. — Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.

Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all' "Ufficio dell' Avvisatore Dalmato in Zara".
Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÌ ED AL SABATO

Ratni položaj

Bitka još uvijek bijesni. Na zapadu i na istoku bojni plamenovi bukte nesmanjenom žestinom. Iz ovog rvanja, koji se proteže čitavih dana i noći, čak i nedjelja, a zahvaća preko tisuću kilometara, jer to vrijeme i taj prostor traži njegova sama veličina, zasada izbijaju na vidjelo jedino momenti i epizode. Ali i po ovim časovitim pogledima, kako ih za akcije tolikog zamašaja može davati svakodnevni izvještaj, ipak daje se raspoznati pravac razvoja. Ako nado-vežemo jedan na drugi sve dosadašnje izvještaje o sadašnjim bojovima, to se vidi neprekidni uspjeh objiju saveznih središnjih vlasti i neprestano jalovljenje ofenzivnih navala naših protivnika. Po zadnjih vijestima ova pojava traje dalje. Tako je s bitkom na Karpata. Na zapad Uzsočkog klanca luti se bojevi bijahu zapodjeli; unatoč svim žestokim protunapadima Rusa, naše se čete i tamo pomaknuše sistematski naprijed. I sa osvojenjem jednog visa na sjever Cisne, pri čemu zarobismo 400 Rusa, lijepo i uspješno naprijed koraknismo. Cisna leži na malom pritoku gornjeg tijeka Sana, po prilici 20 kilometara, na istok Lupkovskog sedla. Buduć dakle da su naše čete zapremile vis na sjever Cisne, to su i na tom mjestu prevalile lijep komad prostora s onu stranu Karpatske kose. Službeni izvještaj, u svojoj trijeznoj rezervi, označuje ispadak tih bojeva kao lokalne uspjehe; ali u planinskom ratovanju ukupna se akcija baš i sastoji od niza djelimičnih akcija, pak po tome i ukupni ispadak izbija iz zbroja lokalnih uspjeha. Svakojako u posljednjim vijestima imamo nov dokaz, da u karpatskoj bici mi smo to više na koristi, i da naše operacije, i ako teškim mukama i upornim bojovima, izvojtavaju sebi zemljište korak po korak, unatoč uzasnim poteškoćama od naravi zemljišta i vremena, unatoč očajnom otporu protivnika. U Karpata kao na jug Dnjestra bitka se još nije, ali neprijateljske mase dosad ne mogahu ni na kojoj tački da prodru.

Ni na strategijskome sjevernome krilu Rusi nijesu mogli da promijene svoga položaja. Njihove pokretne bojne snage, koje su bile pomaknute iz Lomze, uzalud su desnim krilom udarale o njemački front, dok su Nijemci potisnuli njihovo lijevo krilo u kraju na južno-zapadnoj strani Kolna. Na južno-istočnoj strani Augustova, dakle od prilike u kraju gdje su se

Rusi već jednom spremali da prijevru preko Bobra, oni su ponovili pokušaj, ali sa jednakim, pače većim neuspjehom. Bili su suzbijeni sa teškim gubicima, izgubivši 1500 ljudi, koje su im Nijemci zarobili. Kao što je poznato, prije su nekoliko dana oslabije njemačke snage, koja bijahu zauzele na jurši Praszysz, na vrijeme izmikle protunapadaju brojem daleko jače ruske bojne snage. Čini se, da su se Rusi iznenadili, kada* su opazili, da je ta njihova navala bila jalova. Zbog toga se ne osjećaju bezbjednima, te polako i s bojazni prosljeđuju izvidničke akcije mimo Praszysz.

Na zapadu, francuske su ofenzive jednako neuspješne kako u Champagne tako i na sjever Verdun-a. Na južno-istočnoj su strani Luneville Nijemci upotunili uspjeh, koji su zadnjih dana stekli, udubivši još većma prosijek koji su tu probili, tako da je francuski front već pritisnut na dubinu od osam kilometara. Francuzi nijesu imali sreće u svojim krilnim napadajima na njemački front, koji je prodro u tome kraju; oni su bili suzbijeni na sjevero-istočnu stranu Celles-a.

Radi punoće spomenućemo ovdje još izjavljeni napadaj engleskih odreda na jug Ypern-a. Prema tome su se i Englezi udostojili da učestvuju u ofenzivi svojih saveznika, doduše sa vrlo skromnim snagama, sa jedva dvije kumpanije. Cijela ova priča o velikoj probojnoj ofenzivi protiv njemačkoga fronta očito im se učinila malo pouzdanom i nepodnim poslom. I nijesu imali krivo, kada sa slutili da treba da budu oprezniji, jer je korist pothvata zbilja bila ravna ničiti.

Narodni ustanak

Sazivna obznana.

Na temelju podignuća cijeloga c. kr. i k. r. u. narodnoga ustanka, što ga je naredilo Njegovo Velicanstvo, pozvat će se u službu pod oružjem u narodnom ustanku:

Osobe podložne narodnom ustanku, koje su rođene u godinama 1873 do 1877 inkluzivno i za koje se kod novčenja ili višega pregledavanja našlo, da su „nesposobne za oružje“, ili koje su do 31. jula 1914 na temelju superarbitracije otpuštene iz zajedničke vojske, ratne mornarice, domobranstva ili žandarmerije, zatim osobe, koje se radi vremena, kada su stekle austrijski ili ugarski državljanstvo ili bosansko-hercegovačko zemaljsko pripadništvo, nijesu više imale podvrći novčenja; i to sve te osobe, ako se sada kod pregledavanja nagje, da su sposobne za službu pod oružjem u narodnom ustanku

tijem da se olakša teret ruskoj kavkaskoj vojsci, jer je to, kako se čini, prijeko nužno.

Do sada su izvedene tri velike navale na Dardanele, ali je uspjeh tome do sada ispadak po Turke samo gubitak razmjerno malo ljudi i oštećenje pojedinih mjesta izvanjskih utvrda. No i kada bi neprijatelju pošlo za rukom da savlada izvanjske utvrde, te neprijateljsko brodovlje prevalilo u Dardanele da nastavi boj, tek bi onda počele velike teškoće.

Zadatak, koji je Rusija zadala svojim saveznicima, vrlo je težak. Tijem je veća ustrajnost, s kojom englesko-francusko brodovlje ide za svojim ciljem. Stoga se u skoro vrijeme imaju očekivati novi veliki bojevi pred Dardanelima.

„Berliner Tageblatt“ javljaju 26 februara iz Dardanela: Jutros oko 8 sati pojavila su se opet četiri neprijateljska ratna broda pred ulazom u Dardanele i otvorila su slabu vatra na izvanjske utvrde. S visova iz Čanak Kale jasno se vidi kako izmogne velikih krstarica plove neprijateljski brodovi za hvatanje mina. Vrijeme je lijepo i jasno, a more mirno. Do 9 sati u jutro nije se dogodilo ništa osobita.

Jučeranje je bombardovanje potrajalo punih osam sati. Za to su vrijeme engleski i francuski ratni brodovi neprestano bombardovali izvanjske dardanelske utvrde Orchanie i Kum Kaleš na azijskoj strani, Erthogral i Sidd el Bar na evropskoj strani. No uspjehos tome neprijateljsko brodovlje nije moglo savladati nijedne utvrde, i ako se ratne lagje bijahu napokon mnogo približile utvdama, sipajući vatra iz teških topova. Osobito su Sidd el Bar i Kum Kaleš bili izloženi vrlo žestokoj vatri neprijatelja. Iz Kum Kaleš-a moglo se prostim okom vidjeti sijevanje topova sa jedanaest neprijateljskih ratnih brodova.

Broj ljudskih žrtava na turskoj strani razmjerno je vrlo malen. Vatra sa utvrda dobro je uspjela. Više je neprijateljskih ratnih brodova teško oštećeno, a među njima i „Agamemnon“. Na jednome je neprijateljskome ratnome brodu buknuo požar. Englezi su već više puta okrvavili glave na dardanelskim utvdama. Do sada su oprezno upotrijebili sve same stare linijske brodove, a nijedan dreadnought.

Na pregledavanje nemaju doći:

a) oni, koji već sada — ma i bez oružja — i to barem od 1 februara 1915, a kod korporacija podložnih dužnosti narodnoga ustanka od 26 oktobra 1914, vrše službu narodnoga ustanka ili inače aktivnu vojničku službu, dokle god su u tom odnošaju.

b) liječnici (doktori medicine),
c) vojnički gazdite u miru i u odnošaju izvan službe, zatim svi, koji su služili kod vojništva i uživaju državnu opskrbu,

d) osobe, koje su radi mane, što čini nesposobnim za svaku službu, u opće oprostene od dužnosti narodnoga ustanka, ako imaju otpusnicu iz narodnoga ustanka ili svjedodžbu, da su oprostene od narodnoga ustanka, dotično ako su već u svoje doba bile izbrisane iz popisa novaka;

e) osobe, koje su na temelju superarbitracije tek u vrijeme svoje dužnosti narodnoga ustanka označene kao „nesposobne za oružje“.

f) osobe, koje nemaju jedne noge ili ruke, koje su slijepe na oba oka, pa gluhonijemi, kretin i osobe, koje su od suda proglašene ludima, mahitima ili slaboumnima, ako i onako već do sada nije izrečeno, da su oprostene od službe u narodnom ustanku, nadalje drage duševno bolesne osobe i osobe, što boluju od padavice, i to svi ti, ako kod pregledavanja postoji (prikazan je) dotični dokaz.

Pregledavanje:

Naznačene osobe podložne narodnom ustanku pozivaju se, da dogu pred povjerenstvo za pregledavanje za narodni ustank, eda se pregleda, da li su sposobne za službu pod oružjem u narodnom ustanku. Ta povjerenstva će uredovati u vrijeme od 6 aprila do 6 maja 1915.

Mjesto, dan i ura uredovnog djela obznanić će se posebnim oglasom.

Na koje je povjerenstvo za pregledavanje upućena pojedina osoba podložna narodnom ustanku, ravna se po njezinu boravištu u vrijeme, kad je izdana ova obznana.

Osobama podložnim narodnom ustanku daje se besplatna vožnja na željeznicama i parobrodima do sjedišta povjerenstva za pregledavanje i natrag. Tko želi tu pogodnost, valja da kod općine svojega boravišta (u općinskom uredu, kod magistrata) do 20 marta 1915 zamoli, da mu se izda iskaznica narodnoga ustanka.

Sve osobe podložne narodnom ustanku, što borave u drugom političkom kotaru, a ne u kotaru svoje zavičajne općine, pa osobe podložne narodnom ustanku, što su može biti inače naznačene u kojem posebnom oglasu, valja da se svakako, i to do 20 marta 1915, prijave u općinskom uredu (kod magistrata) općine svojega boravišta sa svojim dokumentima, kao n. pr. krštenicom ili svjedodžbom rođenja, domovnicom, radničkom ili službenikom knjigom i t. d., te će ondje dobiti iskaznicu narodnoga ustanka.

Iskaznicu narodnoga ustanka valja pomno čuvati i donijeti na pregledavanje.

Osobe podložne narodnom ustanku, koje su naznačene u ovoj obznani i koje budu u dane pregledavanja, što za njih dolaze u obzir, nesavladivim zaprekama zapriječene, da dogu, imaju se prikazati po-

vjerenstvu za naknadno pregledavanje. Kada i gdje će uredovati ta povjerenstva, oglasit će se napose.

Dolazak pod barjak:

Osobe, za koje se kod pregledavanja nagje, da su sposobne, pozvat će se u službu za kasnije vrijeme.

Kamo valja da osobe, za koje se nagje, da su sposobne, dogu onda pod barjak, doznat će one kod pregledavanja.

Osobe, za koje se kod naknadnih pregledavanja nagje, da su sposobne, valja da dogu pod barjak za 48 sati poslije svojega pregledavanja.

Pogodnosti:

One osobe podložne narodnom ustanku, koje spadaju među osobe spomenute u §-u 29 vojnoga zakona (zaregjeni svećenici, osobe namještene kao duhovni pastiri ili duhovni učitelji, kandidati duhovnoga stališa zakonito priznate crkava i vjerskih društava), ne će se uzeti u službu pod oružjem u narodnom ustanku; na pregledavanje valja da dogu i da ponesu dotične dokumente, kojima će dokazati to svoje svojstvo.

Osobama podložnim narodnom ustanku, koje su ili u svoje doba kod novčenja dokazale ili koje sada na pregledavanju dokažu naučno osposobljenje, što je po vojnom zakonu ustanovljeno za pogodnost jednogodišnje prezentne službe, dozvoljava se, da za svoje službe u narodnom ustanku nose znak jednogodišnjih dobrovoljaca.

Osobe podložne narodnom ustanku, što su naznačene u ovoj obznani, mogu — ako se na pregledavanju nagje, da su sposobne — dobrovoljno stupiti takogjer u zajedničku vojsku, ratnu mornaricu ili domobranstvo, i to ili na tri godine — kod ratne mornarice na četiri godine — presentne službe ili za vrijeme, dokle traje rat.

No poslije prikazanja (prezentiranja) dopušteno je dobrovoljno stupiti u svim tim slučajevima samo kod vojnoga tijela, kojem je dotična osoba kao pripadnik narodnoga ustanka dodijeljena na vojničko obrazovanje.

Saziv i pregledavanje bosansko-hercegovačkih zemaljskih pripadnika

Oglašuje se, da se u službu pod oružjem pozivaju takogjer grupe bosansko-hercegovačkih zemaljskih pripadnika podložnih službi u evidenciji druge pričuve, stono odgovaraju gore naznačenim osobama narodnoga ustanka. Ako oni borave u kraljevinama i zemljama zastupanim u Carevinskom Vijeću, valja da se do 25 marta 1915 prijave kod općinskoga ureda, dotično magistrata općine svojega boravišta i da donesu dokumente spomenute u ovoj obznani, te će ondje primiti iskaznicu, koju treba da pomno čuvaju i s njome dogu što prije na pregledavanje k. c. i k. kotarskom popunidbenom zapovjedništvu, u kojega se područje nalazi njihovo boravište.

Osobama podložnim službi u evidenciji druge pričuve daje se na temelju iskaznice besplatna vožnja na željeznicama i parobrodima do najbližega c. i k. kotarskog popunidbenog zapovjedništva i natrag.

Tko se ne pokori ovim odredbama, kaznit će se strogo po zakonima, što postoje.

Zadar, 4 marta 1915.

ruske Bukovine. On je imao tu dosta prilike, da se svojim očima uvjeri o svojoj nevolji bukovinskih bjegunaca.

„Ovih dana, tako piše, za vijavice, koja je poput ogromne sive koprene zastirala nebo i zemlju, dogje mi na vrata bjegunac iz razvijene Bukovine. Bio je Rununđ dubokih i tužnih očiju iz okolice Gurahumore. Led mu je visio s brkova i s brade. Sagno se je preda mnom, kao pod kakvim bolnim teretom, a onda progovori promuklim glasom o stranim patnjama, koje je Bog poslao na nj.

„Prekjučer u jutro“, tako je pripovijedao, „zapalili su mi Kozaci kuću, koja je izgorela kao žigica. Onda, kada su pošli u gore, nije bilo ništa osobita, uzeli su naprosto sve što im je dopalo ruku, a nijesu poštedjeli ni ženskinja; no sada kada su se vraćali, poraženi i protjerani, sada smo tek naučili što je to kada se bijes rasplii. Dolazili su u hrpama, a bili su bijesni ko risovi. Naglo su zahitjivali zobi i sijena za konje, a za sebe hrane i pića. Odmah zatjem dogje zapovijed, da se ima zapaliti kuća seoskoga suca. Onda su doveli i židova krčmaru, da i on dobije svoj dio. Jedan ga nabode na koplje, a drugi, koji se smilovao, prosvira mu tanetom glavu, da mu skрати muku. Sada su došli naši ljudi i zahtijevali, da im se poštede imetak i kuće. I njih su probili ili sabljama sasjekli. Bilo je strašno. U krčmi bez gospodara samo je tekla rakija ko voda. Vojnici se napiše do ludila. Onda pogjose po kućama, da zadovolje svoje strasti; k meni su došli, kao i u svima drugima, a ja ne znam, koliko ih je bilo. Oskvrnili mi ženu pred djecom, a onda silovase nezrelu još kćer pred roditeljima. Mene su užem svezali i bacili pod klupu kod peći, da gledam svoju smrtu, a da ne uzmognem ništa učiniti, da se trujem, a da ne umrem nego da ostanem u životu kao najkukavniji od svih ljudi. Na kraju pak zapališe mi kuću. Žene su se razletjele na sve strane, kuda su ih noge nosile, samo da ih ne poubijaju. Kada se požar stao slišavati, kada sam vidio, da je rad čitavoga moga života propao, tada pogjoh i ja u svijet. I tako sam eto za ove vijavice došao i na tvoja vrata.“

RAT.

Navala na Dardanele.

Carigrad, 2. „Tasvir-i-Efkâr“ piše o navali na Dardanele: „U petak u 3 1/2 sata p. p. opazili smo 12 neprijateljskih brodova, od kojih se osam približilo na 17 kilometara obali, te su otvorili vatru na Kum Kale i Sidd El Bar. Sve su se više približavali, tako da smo ih s obale mogli tačno promatrati. Vidjeli smo kako je pogojen admiralski brod, i kako je sukno u vis stup dima i brod počeo tonuti. Naše su baterije, pogodišmi admiralski brod, ispalile još 17 hitaca, od kojih je šest hitaca teško oštetilo eskadru. U 10 1/2 sati mornarica je otplovila. Obustavljeni napadaj u subotu potrajao je do 6 sati poslije podne.

Neutralne vlasti i bombardovanje Dardanele.

Beč, 3. „Neue Freie Presse“ piše: Među najvažnije ratne događaje spada bombardovanje dardaneleških brodova od strane englesko-francuskoga brodograditelja. To je događaj od vrlo velika značaja za sve neutralne zemlje, na koje velike promjene u južnim vodama Evrope ne bi mogle ostati bez uticaja. U diplomatskim se krugovima pripovijeda, da je utisak vijesti o bombardovanju svakdje potakao na razmišljanje, kakove bi posljedice gospodstvo Rusâ na Crnom Moru i u Dardanelima moglo imati na zemlje, koje ne mogu biti ravnodušne prema takome preokretu. Nesumnjivo izbija na vidik, da u sadanjem ratu obe savezne carevine i Turska vojuju za svoj opstanak i da bi promjene, što se snuju u južnim morima i u Maloj Aziji, bile skopčane sa ogromnim promjenama, te i kod mnogih neutralaca današnja politika jedva još može da bude sutrašnjom politikom.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji.

BEČ, 5. Službeno se objavljuje 5 marta: Na bojnome frontu u ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji vladao je uopće mir. U Karpatima je bilo borbe na pojedinim odsjecima. Položaj se nije promijenio.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 5. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 5. marta. Zapadno bojište. Na jug Ypres-a zadadosmo našom vatrom Englezima znatnih gubitaka. Francuski napadi na vis Loretto, na sjever Le Mesnil-a, i na naše pozicije kod Vauquois-a i u Consenvoie-skoj šumi bili su odbijeni. Svi pokušaji da nam se otme zemljište, što smo zadnjih dana osvojili u kraju oko Badonviller-a, izjavilo se. I juriš sinoć preduzet sa znatnim snagama nanzanim na više odsjeka na vis na sjevero-istok Celles-a, razbio se sa velikim gubicima po Francuze. I više noćnih napada nije imalo uspjeha. Pred našim zaprekama leži preko 1000 Francuza mrtvih. Istočno bojište.

Ruski napadi oko Grodna bili su krvavo odbijeni. Ruski napadi na sjevero-istok i istok Lomze izjavilo se sa teškim gubicima po neprijatelja. U našim rukama ostade mnogo zarobljenika prve i druge ruske gardijske divizije. Dalje na zapad do Visle položaj je nepromijenjen. Pojedine ruske provale na istok Plocka nijesu imale uspjeha. Na istok Skierniewice jak noćni neprijateljski napad nije ništa uspio.

Vrhovna uprava vojske.

Grof Tisza na audijenciji u Cesara.

BEČ, 5. Ministar predsjednik grof Tisza bio je jutros primljen od Cesara na audijenciju. Grof Tisza vijećao je sa Ministrom spoljnih poslova Burianom i sa austrijskim Ministrom predsjednikom grofom Stürgkhom.

BEČ, 5. Ministar predsjednik Tisza povratio se u Budimpeštu.

I VECCHI.

(Bozzetto di Viktor Car Emin. — Versone autorizzata dal croato di G. de P.)

(Continuazione vedi 18)

Da questi pensieri li distolse una voce, che si diffuse, all'improvviso, dietro di loro; si scossero bruscamente e volsero il capo; alla porta stava la serva; una donna non più giovane, ma robusta, dai lineamenti forti, dallo sguardo risoluto.

Cos'è Mara? chiese la vecchia, con voce esitante, quasi sommessamente.

Questo tono usavano i vecchi con tutte le serve di casa. Erano dispiacenti, anzi non potevano assolutamente comprendere, che altri fossero in obbligo di servirli e perciò credevano che avrebbero offesa anche Mara, se avessero alzato la voce dinanzi a lei e se le avessero dato qualche incarico o impartito qualche comando. E tenevano che, all'improvviso, montasse in collera e, con ragione, potesse rimproverarli:

— Chi siete voi? Ho io forse il diritto di ubbidirvi. D'una tale risposta non si sarebbero minimamente meravigliati abbastanza, vedendo i „ragazzi“, il figlio e la nuora, che, per ogni lieve mancanza, con asprezza e senza alcun riguardo, rimbrottavano sempre la servitù sbadata.

Ed anche adesso, sebbene Mara stesse umile assai dinanzi a loro, i vecchi la guardavano, con un sorriso mite e bonario.

— Vorrei andare, per qualche giorno, dai miei — cominciò Mara. E già un anno che non li ho veduti.

La vecchia l'osservava con quello stesso sorriso di prima.

— Ma che bell'occasione! Se vi foste ricordata prima, potevate chiederlo alla signora... disse ella, accarezzandosi le mani, per l'imbarazzo.

— Certo che sì — soggiunse il vecchio, spalancando la sua bocca sdentata.

La serva atteggiò le labbra ad un sorriso — Non mi avrebbero lasciato — diss'ella — appunto... per voi!

Engleska torpedača potopila njemačku podmornicu.

BERLIN, 5. (Službeno). Prema službenoj objavi engleskoga admiralsva engleska je torpedača potopila sinoć blizu Dovera njemačku podmornicu „U 8“. Momčad podmornice spašena je.

Turski uspjeh nad Englezima.

CARIGRAD, 6. Agencija „Milli“ doznaje iz Bagdada: Napadaj turskih izvidničkih četa, potpomognutih od dobrovoljaca, na Chabie, na jug Korne, svršio je s uspjehom. Mnogo je engleskih zarobljenih ranjenika palo u ruke Turaka. Po kazivanju zarobljenika neprijatelj je pretrpio teških gubitaka.

Engleska krstarica bezuspješno pucala na grad Dikeli.

CARIGRAD, 6. Agencija „Milli“ doznaje: Jučer se poslije podne engleska krstarica sa tri dimnjaka pojavila ispred Dikeli naprema Mytileni i ispalila je oko 80 hitaca, poslije čega se lagja povukla, a da nije postigla ispatka.

Umro biskup Linca.

LINZ, 5. Biskup d.r. Hittmair umro je jutros u 9 s. i po.

Monsgr. Rudolf d.r. Hittmair, biskup Linca, stekao je bolest, kojoj je podlegao, obilazeći u taboru kod Manthausena ratne zarobljenike, kojima je u vršenju svog pastirskog zvanja, hito da donese utjehu svoje duhovne pomoći i svoje riječi.

Nota Sjedinjenih Država i odgovor Njemačke

Poklarski sjevero-američkih Sjedinjenih država u Berlinu predao je po nalogu svoje Vlade njemačkoj Vladi ovu notu, na kojoj je nadnevak 23 februara:

„S obzirom na pisma, koja su Vlade Njemačke i Engleske razmijenile o upotrebljavanju neutralnih zastava od strane engleskih trgovinskih brodova i o proglašenju ratnog područja od strane njemačkoga admiralsva, američka Vlada uzimlje sebi slobodu da daje izražaja nadi, da će dvije zaračene Vlade naći putem uzajamnih pogodnosti podlogu za sporazum, koji bi išao za tjem, da se neutralni brodovi, koji se bave mirnom trgovinom, oslobode ozbiljnih opasnosti, kojima su izvrnuti pri plovjenju po morima, koja se dotiču mora zaračenih zemalja. Američka Vlada vrlo skromno iznosi poticaj, da se postigne sporazum možda na osnovu niže navedenih uvjeta.

Ovaj se poticaj ne smije ni na koji način smatrati prijedlogom američke Vlade, jer ona, naravno, saznaje, da nema prava stavljati uvjete za sporazum između Njemačke i Engleske, i ako ovo pitanje neposredno i u velikoj mjeri zanima i nju samu i narod Sjedinjenih Država. Uzimlje megutijem onu slobodu, koja se po njenu sugjenju može dopustiti iskrenu prijatelju, koji je nadahnut željom, da ne zadje ne prilika njeznom od dvaju zanimanih naroda i da posluži zajedničkim interesima čovječanstva.

U nadi, da će se saopćiti nazori i pobude njemačke i engleske Vlade o pitanju, koje sav svijet prati s vrlo živim zanimanjem, nudimo, ovo postupanje:

1. Njemačka i Engleska sklapanju ovaj sporazum:

1. Ni s koje se strane neće pojedince pomagati ploveće mine u primorskim vodama ili na pučini; isto se tako neće ni s koje strane pomagati na pučini usidrene mine, izuzevši jedino za obrambene svrhe, i to od luke samo tako daleko, daleko može dohvatiti topovski hitac. Sve mine nose žig Vlade, koja ih je položila, a moraju biti tako ustrojene, da postanu neškodljivima, pošto se otnu od svojeg sidrišta.

2. Nijedna od dviju Vlada neće upotrebljavati podmornicu za navajivanje na trgovinske brodove bilo koje narodnosti, već jedino za to, da prema svome pravu zaustave i pretraže brod.

3. Vlade se dviju zemalja obvezuju, da njihovi trgovinski brodovi neće upotrebljavati neutralnih zastava kao ratne varke ili za to da se ne mogu prepoznati.

4. Engleska pristaje na to, da se životne potreptine ne unesu u popis apsolutnoga kriomčarenja i da engleske vlasti neće smetati ni zaustavljati tovarâ trgovine, što su adresirani na agenture u Njemačkoj, koje poimenice budu označile Sjedinjene Države, da preuzmu tovarâ takove trgovine i da ih razdijele među ovlaštene njemačke preprodavače, koji će ih opet dalje razdijeliti jedino među građanskim pučanstvom.

Njemačka pristaje na to, da se životne potreptine, što se uvoze u Njemačku iz Sjedinjenih Država ili iz koje druge neutralne zemlje, adresuju na agenture, koje američka Vlada bude poimenice označila, i da ove američke agenture preuzmu svu odgovornost i nadzor nad primanjem i razdjeljivanjem ovih životnih potreptina bez uplitanja njemačke Vlade. One će razdijeliti same među preprodavače, koje bude ovlastila njemačka Vlada, da primaju takove životne potreptine i da ih razdijeljuju samo među građanskim pučanstvom. Kada bi preprodavači na koji god način prekršili uvjete svoje koncesije, mogli bi izgubiti pravo da primaju životne potreptine za pomenutu svrhu. Njemačka Vlada neće rekvirirati tih životnih potreptina za svrhe koje god vrste, da se upotrebe za oružanu silu Njemačke.

Podnoseći gornju podlogu za sporazum, američka Vlada ne bi htjela, da se to protumači tako kao da ova sebi prisvaja ili osporava koje god pravo zaračenih država ili neutralaca, koje je uglavljeno načelima megunarodnoga prava; ona bi naprotiv ovaj sporazum, kada bi ga prihvatile zanimane vlasti, smatrala nekim izlaskom, koji bi se više osnivao na uputnosti, nego li na zakonitom pravu, pa koji u svome sadanjemu ili promijenjenome obliku ne bi obvezivao ni Sjedinjenih Država, dok ga ne bude prihvatila američka Vlada.

Jednaka je nota upravljena engleskoj Vladi.

Njemačka je Vlada na 28 februara ovako odgovarila na notu Sjedinjenih Država: „Carska je njemačka Vlada sa živim zanimanjem primila na znanje poticaj američke Vlade, da se za pomorsko ratovanje između Njemačke i Engleske nagje podloga za sporazum radi zaštićenja neutralnih država. Ona nazire u tome nov dokaz za prijateljske osjećaje američke prema njemačkoj Vladi, koje je Njemačka uvijek potpuno uzvraćala. I sa njemačkim se željama podudara da se pomorski rat vodi prema pravilima, koja bi bila u skladu kako sa interesima neutralaca tako i sa zahtjevima ljudstva, a da se u njemu ni jedna ni druga zaračena vlast jednostrano ne ograniči u njezinim ratnim sredstvima.

Svoga je stajališta njemačka Vlada pomnjivo proučila poticaj američke Vlade, pa misli, da u njemu u istinu nazre podnesu podlogu za praktično riješenje nastalih pitanja. Na pojedine tačke američke note smije primijetiti ovo:

1. Što se tiče polaganja mina, njemačka bi Vlada bila voljna izjaviti, da neće upotrebljavati plovećih mina i ujedno dati odnosnu izjavu o stroju usidrenih mina. Njemačke pristaje na to, da se udare vladini žigovi na mine, koje se polažu. Naprotiv ne prikazuje se podnesim za zaračene vlasti, da se potpuno odreknu ofenzivnoga upotrebljavanja usidrenih mina.

2. Njemačka bi se Vlada obvezala, da će njene podmornice upotrijebiti štu protiv trgovinskih brodova koje nu drago zastave samo u toliko, koliko to bude potrebno, da se zaustavi i pretraži odnosni brod. Ustanovi li se, da je brod neprijateljske narodnosti ili da vozi kriomčarenje, podmornice postupile bi prema općim megunarodnim propisima.

3. Kako je u američkoj noti predviđeno, pomenuto ograničenje u upotrebljavanju podmornica pretpostavlja, da se neprijateljski trgovinski brodovi ne služe neutralnim zastavama i drugim neutralnim znakovima. Pri tome se samo po sebi kaže, da ovi brodovi ne budu naoružani i da se ne odupiru, jer bi tako postupanje, koje se kosi s megunarodnim pravom, onemogućilo postupanje koje se podudara sa megunarodnim pravom.

4. Općenito se sinatra prihvatljivim uređenje uvoza životnih potreptina u Njemačku. Ovo bi se uređenje, naravno, ograničilo na pomorski uvoz, ali bi u drugu ruku obuhvaćalo posredan uvoz preko neutralnih luka. Stoga bi njemačka Vlada bila voljna dati izjavu, koja je predviđena u američkoj noti, tako da bi se pomenute životne potreptine upotrijebile samo za mirno građansko pučanstvo. No njemačka Vlada mora pri tome zatražiti, da joj se omogući i dovoz drugih sirovina, što služe mirnome narodnome gospodarstvu, kao i razne krme.

Njemačka se Vlada nada, da će se ostvariti sporazum, o kome radi američka Vlada, kao o mirna neutraloga plovidba i mirna neutralna trgovina ne bi potvo

volto in mano e con quello stesso umile sorriso, li salutò e scomparve.

— Se ne è ita!

— Se n'è ita!

E tesserò le mani dietro di lei, come dietro l'uccello che scappa; e poi, quando si tolse al loro sguardo, si guardarono impauriti.

— Se vengono a saperlo? dicevano i loro occhi inquieti.

— Cosa accadrà, Dio mio, cosa accadrà? Le loro mani da sole caddero penzoloni sulle ginocchia, il capo si curvò e la mascella inferiore si mosse, rimbaldando continuamente, nel loro volto allungato.

Rimasero così qualche tempo ancora, fantastando su ciò che avrebbe potuto derivare da quest'imbroglio. Poi, l'agitazione cominciò a svanire quell'impressione di viva inquietudine cominciò a dileguarsi; il loro volto si rasserenò e negli occhi ritornò la calma di prima.

— Se non lo sapranno, tutto andrà bene — disse il vecchio e fece un gesto colla mano, come per allontanare un pensiero molesto.

— Anch'io dico così — confermò ella — l'importante si è che non lo sappiano. Eppoi, che male in ciò? Ha desiderato ardentemente, Dio mio, di vedere la sua famiglia, la sua mamma... E che le sia!

— Non possiamo forse stare senza di lei? È facile per noi; non siamo più ragazzi... Sappiamo accendere il fuoco, appendere la pentola e apparecchiare la tavola. Ma, guarda; — scattò ella, mostrando il cielo — da dove, a un tratto, quelle nubi? Potrebbe far temporale... e le finestre sono tutte aperte! Poi, bisogna pensare anche alla cena... e profeti queste parole con voce più forte del solito, e si alzò più spigliata e più svelta delle altre volte. Vedendola così, il vecchio s'era tutto intenerito e quando ella, con passo frettoloso, rientrò in casa, la mirò a lungo e crollò il capo, mormorando:

— Guardala un po', come si è imbrozzarata. Ma il sentimento di pensieri e di brigue, ancora incerto, era penetrato anche in lui. Scendeva la sera e il cielo sempre più si coriugava. Potrebbe, davvero, come disse la vecchia, far temporale!

radi posljedica pomorskog rata trpjele više nego bezuvjetno potrebu. Tako bi se, posljedice uostale dale znatno umanjiti, kada bi se se kako je već knuto u njemačkoj noti od 16 februara, mogla sredstva i putevi, da se isključi dovoz ratnoga materijala iz neutralnih država u zaračene države nadovima koje mu drago zastave.

Konačnu odluku njemačka Vlada mora, naravno, pridržati do onog časa, kada na osnovu daljih saopćenja američke Vlade uzmogne prosuditi koje je obaveze voljna na sebe uzeti engleska Vlada.

Ranjeni i poginuli vojnici pješadijske pukovnije br. 22.

Iz popisa gub. br. 130 od 20 februara 1914.

Bundalo Mihovil, pješak 1 kump, rođen u Kninu u Oklaju 1891 poginuo (3 decembra 1914).
Barbur Jos, pješak 4 kump, rođen u Vrgorec 18 ranjen — Bašić Josip, pješak 2 kump, rođen u Obrovcu 1890, ranjen — Berber Milivoj, pješak kump, rođen u Benkovcu 1888, ranjen — Bugoj Josip, pješak 2 kump, ranjen — Boyovac Lj pješak MGA. 1, rođen u Sinju 1889, ranjen — Bura Juraj, pješak 2 kump, rođen u Kninu 1890, poginuo (3 dec. 1914) — Botiča Jos, nakn. pričuv. 1 kump ranjen — Brajković Ivan, pješak 2 kump, rođen u Skradinu 1884, ranjen — Berman Marjan, pješak kump, ranjen — Buljan Nikola, pješak 1 kump, rođen u Sinju 1888 poginuo (3 dec. 1914).

Čepo Marko, pješak 4 kump, rođen u Vrgorec 1887, ranjen.

Deković Svetin, pješak 2 kump, rođen u Trogiru 1891 ranjen — Dobro Mihovil, pješak 2 kump, ranjen — Dragoš Mihovil, pješak 2 kump, rođen u Kninu 1884, ranjen — Džidera Josip, pješak 2 kump, ranjen.

Gjika Petar Todorov, prič. pješak 1 kump, rođen u Drnišu 1886, ranjen.

Jerković Stjepan, prič. pješak 3 kump, rođen u Kninu 1887, ranjen.

Kevo Ivan pješak 2 kump, rođen kod Spljeta u Lecević 1890, ranjen — Kovačić Andre, naslon vodnik 3 kump, rođen u Kistanjama 1886, ranjen — Krola Ivan, prič. pješak 3 kump, rođen u Sinju 1882, ranjen — Kruac Božo Markov, prič. kump. trubač 1 kump rođen u Drašuu 1884, poginuo (3 dec. 1914) — Kuri Cvitko, pješak 2 kump, rođen u Benkovcu 188 ranjen — Kvesić Jos, pješak 2 kump, rođen u Imolskom 1893, ranjen.

Maričić Dušan, pješak nasl. vodnik 3 kump rođen u Benkovcu 1891, ranjen — Maričić Stela pješak 3 kump, rođen u Kninu 1892, ranjen — Mihajević Petar Matin, pješak 1 kump, rođen u Sinju 1893, ranjen — Mijic Pasko, pješak 2 kump rođen u Benkovcu 1887, ranjen — Mitrović Ljiljan, pješak MGA. 1, rođen u Kninu 1889, poginuo (3 dec. 1914) — Mladrag Mihovil, kapural 3 kump rođen u Kninu 1887, ranjen.

Novak Ivan, pješak 2 kump, rođen u Trogiru 1891, ranjen.

Perica Nikola, pješak 2 kump, rođen u Benkovcu 1887, ranjen — Plazibat Jure, prič. pješak kump, rođen na Klisu 1883, ranjen — Poljanec Ilija Mihovil, pješak 1 kump, rođen u Benkovcu 1890, ranjen — Prtenjaca Juraj, pješak 3 kump, rođen u Benkovcu 1892, poginuo (3 dec. 1914).

Ručić Marko, nakn. pričuvnik 1 kump, rođen u Vrlici 1888, ranjen.

Serdarević Mate Markov, pješak 1 kump, rođen u Imolskom 1892, poginuo (3 dec. 1914).

Tokić Ivan, pješak 2 kump, ranjen.

Veselić Ivan, pješak 2 kump, rođen u Obrovcu 1880, ranjen — Vukmirović Mihovil, pješak 2 kump, rođen u Kninu 1891, ranjen.

Zorić Sime, pješak 2 kump, rođen u Benkovcu 1885, poginuo (3 dec. 1914).

domobr. pješadijskog reg. br. 37.

Aranza Jakov, pješak 3 kump, rođen u Novom kod Spljeta 1888, ranjen.

Babić Marjan, pješak 3 kump, rođen kod Spljeta u Katunima 1882, ranjen — Bolčić Petar, pješak 3 kump, rođen na Klisu 1885, ranjen — Barać Josip, pješak 4 nakn. kump, ranjen.

Domić Jure, pješak 3 kump, rođen u Supetru 1891, ranjen.

B.sognuava, perciò, guardare intorno alla casa girare per il giardino, chiudere tutte le porte.

Si alzò e, strano! gli parve di sentirsi anche lui più forte e più leggero che mai. Scese fino all'ingresso principale, chiuse il pesante cancello di ferro, voltò lo sguardo all'interno, poi verso il cielo offuscato, e tutto ciò, con tale interesse, come non l'aveva fatto da gran tempo.

Accadeva anche prima, talvolta, che si svegliasse in lui il desiderio di scuotersi dall'inerzia e accingersi a qualche lavoro, ma i „ragazzi“ lo interrompevano bruscamente:

— Lasciate — gli dicevano — e godete la vostra bella pace.

Ed egli, allora, andava nella sua stanza, dalla sua vecchierella, per attendere l'ora della cena, poi quella del riposo e così via... Ma guarda! in questo momento nessuno gli impedisce di lavorare. E si aggira all'intorno per vedere se ci sia da riparare o da migliorare qualcosa. Lo sguardo gli cade sopra un vaso di fiori. Santo Iddio! come si è piegato! Un soffio di vento più forte e come se non fosse mai esistito. Si avvicina, scosta un poco quel vaso e lo rimette a posto. Più lungi, in mezzo al viale, sparso di ghiaia, giacevano due-tre pietre grosse. Donde sieno là capitate, chi potrebbe saperlo? Il vecchio si piega, le solleva e le getta in un canto. Andando innanzi, sotto il filare di viti, urla col piede in qualche pezzo di scheggia, in qualche ramoscello spezzato, in frasca secca, ch'egli raduna e accatasta fra le braccia. E quando sale per l'ampia gradinata, sopra le vaste aiuole, si dirige, col suo festello, verso la capanna, appoggiata all'estremità del muro, col quale terminava il giardino, dalla parte superiore.

Nell'aria, intanto, si sentiva acuto, il presentimento della bufera; e perché quelle frache secche non si bagnino, il vecchio decide di custodirle nella capanna, sebbene sappia benissimo che oggi si consumano soltanto pezzi di legna comperate e segate e carbon fossile; mentre, di quelle frache, nessuno più si cura.

(Continuo.)

rata trpjele više nego...
bi se, posljedice uost...
bi se kako je već...
16 februara, mogla...
ključni dovoz ratnog...
u zaraćene države na...
stave.
mačka Vlada mora, nar...
da na osnovu daljih...
ogne prosuditi koje je...
ngleska Vlada".

ginuli vojnici
kronje br. 22.

od 20 februara 1914...
ak 1 kump, rođen...
uo (3 decembra 1914...
p, rođen u Vrgorcu...
pješak 2 kump, rođ...
erber Milivoj, pješ...
1888, ranjen — Bog...
njen — Bojovac La...
nju 1889, ranjen — B...
u Kninu 1890, pogin...
o, nakon pričuv. 1 k...
pješak 2 kump, rođ...
Bračan Marijan, pješ...
kola, pješak 1 kump...
(3 dec. 1914).

kump, rođen u Vrg...
2 kump, rođen u Tro...
vil, pješak 2 kump, r...
2 kump, rođen u Kn...
p, pješak 2 kump, r...
prie, pješak 1 kump...
pješak 3 kump, rođ...
kump, rođen kod Splj...
Kovačević Andre, nasl...
istanjama 1886, ranj...
p, rođen u Sinju 1882...
prie, kump, trubač i k...
3 dec. 1914) — K...
rođen u Benkovcu 18...
pješak 2 kump, rođ...
nasl. vodnik 3 kump...
njen — Maričić Stef...
Kninu 1892, ranjen...
k 1 kump, rođen u S...
pasko, pješak 2 kump...
rođen — Milivojević...
u Kninu 1889, pogin...
novil, kapural 3 kump...
kump, rođen u Trog...
kump, rođen u Beč...
Kraljević Jure, pješ...
ranjen — Poljehin...
p, rođen u Benkov...
aj, pješak 3 kump, r...
uo (3 dec. 1914).

vojn. 1 kump, rođen...
pješak 1 kump, rođ...
dec. 1914).

up, ranjen.
k 2 kump, rođen u...
Mirnović Mihovil, pješ...
ranjen.
up, rođen u Benkov...

g reg. br. 37.

kump, rođen u Novo...
3 kump, rođen ko...
en — Bolčić Petar, p...
1885, ranjen — Bur...
ranjen.
up, rođen u Supetar...

are intorio alla casa...
tutte le porte.
ve di sentirsi anche...
mai. Scese fino all'ir...
tante cancello di ferro...
verso il cielo offa...
eresse, come non lo

talvolta, che si sve...
autotirsi dall'inertia...
a i "ragazzi" lo inter...
ano — e godete la

la sua stanza, dalla...
l'ora della cena, po...
la guarda! In quest...
di lavorare. E si aggir...
a da riparare o da...
o gli cade sopra un...
e si è piegato! Un...
e se non fosse mai...
poco quel vaso e lo...
ezzo al viale, sparso...
diestre grosse. Donde...
saperlo? Il vecchio...
un canto. Andando...
urta col piede in...
qualche ranoscello...
egli raduna e acca...
rale per l'ampia gra...
dirige, col suo fr...
ata all'estremità del...
giardino, dalla part...

acuto, il present...
elle frache seche...
e di custodirle nella...
che oggi si con...
comperate e segate...
frache, nessuno più

(Continua).

Gjurković Jakov, pješak rođen u Cavtatu 1881, zarobljen.

Kralić Jure, pješak 3 kump., rođen u Bačini-Gradu, 1881, ranjen — Kudrić Stjepan, pješak 3 kump., rođen u Sinju 1887, ranjen.

Lubina Mate, vodnik 3 kump., rođen kod Imotskog u Runoviću 1885, ranjen.

Neesanje Jure, pješak 3 kump., rođen u Trogiru 1887, ranjen.

Nikolić Mate, kapural 3 kump., rođen kod Imotskog u Lovreću 1889, ranjen.

Puhalić Ante, pješak 3 kump., rođen na Visu 1886, ranjen.

Salinović Ivan, pješak 3 kump., rođen u Vrgorcu 1891, ranjen.

Simić Filip, pješak 3 kump., rođen na Muću 1891, poginuo (25 nov. 1914).

DALMATINSKE VIJESTI

Odlikovanja našim vojnicima.

Zapovjedništvo balkanskih bojnih snaga udijelilo je radi priznanja hrabroga držanja pred neprijateljem: srebrnu medalju prvoga razreda za hrabrost: pričuvnim zastavnicima Antunu Bogiću, Dominiku Fujačiću i Ivanu Saleschaku, stražmeštru Kuzmanu Buljatu, vodnicima Tanasiju Gruboru, Iliji Mediču, Mili Vidajčiću i pričuvnome vodniku Milanu Bezbradcu, svoj osmorici domobranskoga regimenta br. 23; stražmeštru Mihajlu Hakičiću, vodnicima Matu Kokezi, Iliji Andriću, Karlu Schlingu, Pavlu Kalajčiću i kapuralu Alfredu Harušcu, svoj sestorici domobranskoga pješadijskoga regimenta br. 37; srebrnu medalju drugoga razreda za hrabrost: vodnicima Ivanu Krcobalčiću, Nikoli Viničiću, pričuvnim vodnicima Petru Nikpalju, Martinu Pogorilčiću, pješecima Marku Mitojeviću i časničkom službi Josipu Čengiću, svoj sestorici domobranskoga pješadijskoga regimenta br. 23; pričuvnome zemaljskome strijelcu Antu Kriviću, pridanoj 4 planinskoj brigadi; stražmeštru (bataljunske trabaču) Dragu Baljandiću, vodnicima Božu Mibicu, Antunu Zomčiću, Miju Seljegu, Petru Simoviću, Josipu Lukšiću, kapuralima Rajču Mitroviću, Martinu Nikoliću, Franju Honke, Adolfu Hampu, narednicima Brunu Gutsmannu, Andriju Olajčiću, Krstu Maricu, nosiocu ozlijeđenih Jemu Pero, pješecima Gligu Lukačecu, Božu Štipanoviću, Franju Valesu, pješecima naknadne pričuve Valentinu Terčonu i Nikoli Albanecu domobranskoga pješadijskoga bataljuna br. 5, svima domobranskoga pješadijskoga regimenta br. 37.

Doznajemo, da je c. k. majoru domobranskoga pješadijskoga regimenta br. 23, Nikoli Tomassovich-u, bio udijeljen radi hrabroga držanja pred neprijateljem vojni krst za zaslugu.

Imenovanje.

Ministarstvo trgovine imenovalo je poštanskog konceptnog vježbenika Guida Quina u Zadru poštanskim konceptom.

Ministarstvo trgovine imenovalo je poštanskog vježbenika Ivana Kraljevića u Zadru poštanskim pomoćnikom.

Za siromašne učenike općih pučkih i građanskih škola.

Po nalogu Ministarstva za bogoštovlje i nastavu središnja će uprava naklade školskih knjiga u Beču udijeliti školske godine 1915-16 knjiga u vrijednosti od 7459 kruna za siromašne učenike općih pučkih i građanskih škola u Dalmaciji.

Pogodnosti za ispite osposobljenja učitelja pučkih i građanskih škola.

Kao što doznajemo, Ministar je nastave dopustio da one učiteljske osobe, koje namjeravaju u proletojnome roku god. 1915 polagati ispit naukovnoga osposobljenja za opće pučke škole ili za građanske škole, ali u to doba moraju da ispunjavaju svoje vojne službovne dužnosti, budu već u ranijemu roku pripuštene na polaganje toga ispita.

Isto će se tako tijem učiteljima službovno vrijeme koje budu proveli u vojenoj službi uračunati za pripuštanje na pomenute ispite tako kao da su i u to doba učiteljevali.

Tijem se uzimlju u obzir želje koje na više strana postoje u učiteljskim krugovima.

Melioracijske radnje izvedene u Dalmaciji god. 1914.

Čitamo u zadnjem broju lista „Osterreichische Wochenschrift für den öffentlichen Bauwesen“.

Preko godine 1914 izvele su se ove melioracijske radnje u Dalmaciji:

Naprave radi opskrbljenja vodom: U zadarskome političkome kotaru: čatrnja u Olibu, koja može da sadrži 2000 stolitara i za koju se potrošilo kruna 18.200. U benkovačkome političkome kotaru: čatrnja u Bjelini, koja može da sadrži 3500 stolitara i za koju se potrošilo kruna 29.300. U sibenskome političkome kotaru: čatrnja u Perkovčiću, koja može da sadrži 1000 stolitara i za koju se potrošilo kruna 9400. U spljetskome političkome kotaru: vodovod u Omišju, dug 30 0 metara, za koji se potrošilo kruna 49.000; naprava oko izvora u Ostrvici, za koju se potrošilo kruna 1200; izvorno skladište u Tugarima, koje sadržava 490 stolitara i za koje se potrošilo kruna 3000; čatrnja u Zvečanju, koja može da sadrži 510 stolitara i za koju se potrošilo kruna 6000; čatrnja u Prugovu Donjem, koja može da sadrži 1800 stolitara i za koju se potrošilo kruna 17.000. U imotskome političkome kotaru: čatrnja u Svibu, koja može da sadrži 2700 stolitara i za koju se potrošilo kruna 24.700. U makarskome političkome kotaru: vodovod u Zastrogju, dug 2900 metara, za koji se potrošilo kruna 30.000; čatrnja u Ravči, koja može da sadrži 1370 stolitara i za koju se potrošilo kruna 9500. U kotarskome političkome kotaru: čatrnja u Zvečavi, koja može da sadrži 3000 stolitara i za koju se potrošilo kruna 18.800.

Za opskrbijvanje vodom potrošilo se usve kruna 491.000.

Izvedene su melioracije: prosušenje močvare u Mopoljaci-Trolokvama u benkovačkome i u sibenskome političkome kotaru i na površini od 900 ha sa potrepštinom od kruna 542.000, za koju se godimice izdaje kruna 37.000; uređenje Čikole u kninskome kotaru u dužini od 19,3 kilometra sa potrepštinom od kruna 1.400.000, za koju se godimice izdaje kruna 64.000; prosušenje Blata-polja na otoku Korčuli a na površini od 178 ha sa potrepštinom od

kruna 600.000, na koju se godimice izdaje kruna 90.000; prosušenje Baćinskoga Jezera u makarskome političkome kotaru a na površini od 280 ha sa potrepštinom od kruna 180.000, za koju se godimice izdaje kruna 4000; natapanje Potprologa u makarskome političkome kotaru a na površini od 32 ha sa potrepštinom od kruna 12.000, za koju se godimice izdaje kruna 4500; prosušenje Blata-Kupari u dubrovačkome političkome kotaru a na površini od 20 ha sa potrepštinom od kruna 38.000, za koju se godimice izdaje kruna 18.000.

Usve se potrošilo za melioracije kruna 217.500.

Izvedene su asanacije: uređenje potoka na Rabu u zadarskome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 4500; uređenje potoka u Ražaneu u zadarskome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 14.000; uređenje potoka u Ljupču u zadarskome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 4200; uređenje Rvine Jaruge u Skradinu u sibenskome političkome kotaru za godišnjim izdavanjem od kruna 53000; uređenja potoka u Kaštelinu u spljetskome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 30.000; prosušenje močvare Grubena u Kuparima u dubrovačkome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 15.000; napunjavanje Blata u Rijeci u dubrovačkome političkome kotaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 80.000; uređenja potoka u Starome-gradu na otoku Hvaru sa godišnjim izdavanjem od kruna 6000.

Usve se potrošilo za asanacijske radnje kruna 206.700.

Za naše vojnike.

Pišu nam iz Sali, 1 o. m.

Mjesna škola otrepila je Kotarskom školskom Vijeću u Zadar, 3256 podlogača od hartije za vojnike, što su izradila školska djeca. Ista je škola na svoje vrijeme poslala i lijev broj vunenih predmeta za vojnike, i predala mjesnoj općini kupinova lišca, što su marljivo sabrala muška školska djeca.

Za naše vojnike. Zabava na korist Crvenog Krsta.

Pišu nam iz Korčule, 28 februara:

Otkada odjeknu ratna trublja ovaj grad, u raznim prilikama, zasvjedoči vjernost svome uzvišenome Vladaru i ljubav koja ga veže uz našu braću, koja lije svoju krv na bojnom polju za Cesara i Dom. Tako i ovdješnji zavod č. Sestara Dominikanka sa svojim pitomkinjama pružio je lijep izgled domovinske ljubavi i požrtvornosti izradom raznog pletiva za hrabre naše borce. Na 15 pak tekućega bi održana u istom zavodu od vrijednih ovih pitomkinja uspješna zabava na korist našeg ratnog Crvenog Krsta. Sakupljena bi svota od 80 kruna, koju pokloniše gospoda koja prisustvovalahu istoj zabavi. Među ovima blagotvorno se odazva uz svećenstvo g. Poglavar i g. Načelnik. Pri koncu zabave zapjevahu pitomkinje „Bože živi“ i dirljivu pjesmu „U ranama na bojištu“, što izvabi iz mnogog oka toplu suzu i učini da se vine k nebu vrući uzdah za pobjedu naše vojske, koja vlastitom krvi svjedoci sada nepokoleblivu vjernost prokušanoj svome Vladaru. Rad ovoga zavoda, koji u malo vremena steče sebi priznanje sa svih strana, zadivljuje svakoga. U svojoj skromnosti ovaj je zavod pravi ures grada i cijele naše pokrajine, koja u njemu vidi zbilja pravu školu i rasadnik, gdje će mladi naš ženski naraštaj erpsiti prave i zdrave upute za buduću realni život. Ovaj zavod Sestara Dominikanka posvećen „Bogu i narodu“ dokazuje do sada, da je vjeran svome geslu, a pruža i tvrdnu nadu, da će i u buduću takovim ostati.

Čitalja.

Javljuju nam iz Šibenika, da je tamo preminula u dubokoj starosti od 82 godine g. g. Ana Ježina, majka c. k. upravitelja realne gimnazije M. Ježine, Pokojnici rajsko naselje a ožalošćenom sinu naše saučesuje.

Osugjeni radi klevete i krivog svjedočanstva.

Dne 14 septembra pr. g. prijaviše oružničkoj postaji u Zemuniku Pere Paleka Mijatov od 16 god. i Marko Paleka Barin od 13 god., obojica iz Zemunika, da se Sime Gjinjić pok. Filipa iz Zemunika ogriješio zločinstvom smetanja javnoga mira predviđenju u § 65 sl. a) k. z.

Na temelju te prijave rečeni Gjinjić bi uhapšen te protij njemu povećena predstraga sa strane vojničkog suda u Sinju. Dne 2 decembra 1914 bi urećena pred istim sudom rasprava, na koju bijahu pozvani kao svjedoci obo tužitelja. Tekom rasprave koji Pere toli Marko upadoše u takova proturječja, da se vojnički sud nije mogao uvjeriti o istinitosti njihovih nav. da i tvrdnja, te je riješio optuženog Gjinjića od optužbe — pustivši ga na slobodu.

Usljed toga podiglo je državno odvjetništvo u Zadru optužbu proti Peri Paleki Mijatovu i Marku Paleki Barinu radi zločinstva klevete i krivog svjedočanstva proti sudu; proti Mijatovu Fratiroviću pok. Mate i Gjuri Skoriću radi nagovaranja na krivo svjedočanstvo i klevetu prve dvojice, kao takogjer i proti oćevima prve dvojice Mijatvu Paleki pok. Ive i Bari Paleki pok. Nike, jer je proisteklo da su nagovaranjem Fratirovića i Skorića kao i sudjelovanjem njihovih otaca Bare i Mijata Paleke položili krivo svjedočanstvo.

Dneva 2 marča vodila se je pred mjesnim zemaljskim sudom javna rasprava, na koju bijahu pozvani i pristupiše svjedok Sime Gjinjić, te optuženici, koji se nalaze u istražnom zatvoru, osim Mijata Fratirovića, kojemu nije se mogao uručiti pozov jer se nalazi na radnji vojne uprave i glede kojeg je odvojen postupak.

Tekom rasprave optuženici su nijekali učin, ali se je Sudbeni Dvor uvjerio o njihovoj krivici i osudio: Paleku Pera Mijatova na 5 mjeseci teške tamnice; Paleku Marka Barina na 2 mjeseca odvojenog čuvalstva; Skorića Gjuru p. Čre na 1 godinu teške tamnice; Paleku Baru p. Nike na 9 mjeseci teške tamnice; Paleku Mijata p. Ive na 9 mjeseci teške tamnice.

Branitelji uložise ništovnu žalbu.

Raspravi je predsjedao viši zemaljski savjetnik Graovaz-Brunelli, optužbu je vodio c. k. zamjenik dr. odvjet. Dr S. Pavlović-Lučić, optuženog Skorića branio je Dr L. Zilotto, a ostale optuženike Dr L. Talpo.

Spašen talijanski parni brod.

Pišu nam iz Spljeta 4 o. m.

Talijanski parni brod „Olga“, krećat kamenjem, na odlasku iz Spljeta u malo nije postradao kod Glavca Korčulanskoga zbog velike oluje koja ga je

zatekla. More je bilo već počelo da prodire u parni brod. Hitno bi mu poslana pomoć od lučke vlasti na Korčuli. Momčad se spasila i iskrcati u čamce, a parni brod je doveden od parnoga broda korčulanske obalne plovidbe na Lastovo.

ISKAZ

o slučajevima prenosljivih bolesti, priraslim u razdoblju od 21 februara do 27 februara.

BOLEST	Politički kotar	Općina	Br. slučajeva	Br. umrlih	
Difterija	Kotor	Herceg Novi	1		
		Dubrovnik	Dubrovnik	1	
Skript (scarlatina)	Kotor	Drniš	8		
		Knin	1		
		Korčula	Blato	2	
		Gor. Primorje		1	
		Makarska	Makarska	2	
		Vrgorac		1	
		Metković	Opuzen	1	2
		Šibenik	Šibenik	1	
		Split	Muč	2	
			Novi	1	
Trbušni tif	Kotor	Hvar	2		
		Herceg Novi	2		
		Korčula	Blato	1	
		Makarska	Makarska	1	
		Metković	Metković	1	
		Supetar	Boj	1	

RAZLIČITE VIJESTI

O navraćanju boginja.

U Beču do sada razboljelo se od boginja 788 osoba, vojnih i građanskih, od ovih umrlo je 184 između kojih 135 koji nisu nikada navršili boginje. Ova statistika najbolje dokazuje korist od navraćanja — pa treba tolo preporučiti i našem puku svuda po Dalmaciji, da navreće boginje.

Cereali e farine ungheresi per l'Austria.

Sulla base delle trattative corse tra il Governo austriaco ed ungherese è accordata la cessione di cereali e farine dai depositi ungheresi all'Austria. In particolare viene preso in considerazione il granturco. Per l'attuazione delle transazioni necessarie il Ministero dell'Agricoltura ha istituito un ufficio speciale, la „Centrale del mais“, il cui compito consiste nell'assumere in conformità ai principi dell'azienda commerciale, le rispettive quantità di granturco direttamente dal Consorzio incaricato degli acquisti erariali in Ungheria, di trasportare la merce in Austria, di farla essiccare nei forni delle fabbriche di malto od in altri stabilimenti adatti ed infine di consegnarla ai singoli molini. La cessione della farina ricavatana spetta alla sfera d'operosità dell'Istituto per il traffico di cereali durante la guerra, con il quale la Centrale del mais sta in relazione di cooperazione. A dirigere la Centrale del mais è stato chiamato il grande industriale consigliere della Camera di commercio Fritz Mendl. La Banca anglo-austriaca provvederà alla gestione della cassa.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia.

VIENNA, 5. Si comunica ufficialmente il 5 marzo: Sul fronte di battaglia nella Polonia russa e nella Galizia occidentale in generale regnò quiete. Nei Carpazi si è combattuto in alcuni settori. La situazione non si è modificata.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenete maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 5. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 5 marzo. Teatro occidentale della guerra.

A sud di Ypern abbiamo col nostro fuoco inflitto agli Inglesi rilevanti perdite. Gli attacchi francesi all'altura di Loretto, quindi a nord di Le Mesnil, nonché alle nostre posizioni presso Vauquois ed al bosco di Consenvoye furono respinti. Tutti i tentativi di contenderci il territorio, conquistato gli ultimi giorni nella regione di Badonviller, fallirono, ieri sera un assalto impresso ancora con forze rilevanti, profondamente scaglionate, sulle alture a nord-est di Celles, si franse con grandi perdite dei Francesi. Anche parecchi attacchi notturni rimasero senza successo. Oltre 1000 Francesi morti giacciono dinanzi ai nostri ostacoli.

Teatro orientale della guerra. Gli attacchi russi intorno a Grodno furono sanguinosamente respinti. Gli attacchi russi a nord-est e nord di Lomza naufragarono con gravi perdite del nemico. Rimasero nelle nostre mani molti prigionieri della prima e seconda divisione russa della Guardia. Più in là ad ovest, fino alla Vistola, la situazione è inalterata. Alcune punte dei Russi ad est di Plock furono senza effetto. Ad est di Skierniewice un forte attacco notturno nemico fallì completamente.

La suprema direzione dell'esercito.

Il conte Tisza in udienza dall'Imperatore.

VIENNA, 5. Il Presidente dei Ministri ungheresi conte Tisza venne ricevuto questa mattina in udienza dall'Imperatore; conferì quindi col barone Burian e col conte Stürgkh.

VIENNA, 5. Il Presidente dei Ministri conte Tisza è ritornato a Budapest.

Sommersibile germanico colato a picco da una torpediniera inglese.

BERLINO, 5. (Ufficiale). Secondo una notificazione dell'Ammiraglio inglese, il sommersibile germanico „U 8.“ fu ieri sera, in prossimità di Dover, colato a picco da una torpediniera inglese. L'equipaggio venne salvato.

Una vittoria turca a sud di Korna.

COSTANTINOPOLI, 6. L'Agenzia Milli ha da Bagdad: L'attacco delle truppe turche di ricognizione, appoggiate da volontari, contro Chabie, a sud di Korna, ebbe fine con successo. Una quantità di inglesi prigionieri e feriti è caduta nelle mani dei Turchi. A quanto narrano i prigionieri, il nemico riportò gravi perdite.

Un incrociatore inglese bombarda Dikeli alla costa dell'Asia Minore.

COSTANTINOPOLI, 6. L'Agenzia Milli apprende: Ieri nel pomeriggio un incrociatore inglese con tre fumaioli comparve dinanzi a Dikeli, di fronte a Mitilene, e sparò circa ottanta colpi; quindi la nave senza avere conseguito il proprio scopo si ritirò.

La morte del vescovo di Linz.

LINZ, 5. Il vescovo dr. Hittmair è morto questa mattina alle ore 9 1/2.

Mons. Rodolfo dr. Hittmair, vescovo di Linz, contrasse il male a cui soggiacque visitando nell'accampamento presso Mauthausen i prigionieri di guerra, ai quali, nell'esercizio della sua missione pastorale, aveva voluto recare la consolazione della sua assistenza spirituale ed il conforto della sua parola.

JAVNA ZAHVALA

U teškoj tugi i zalosti koja me je zadesila gubitkom mog ljubljena brata

Dr. FRANA BOSNIĆ-BRUK

doživio sam takove iskaze ljubavi i poštovanja prama neprežaljenom pokojniku, da ja i moji mili bijasmo tolikim dokazima ljubavi zaburjeni te je to jedino moglo biti blagom utjehom za ovaj po nas u istinu nenadoknadiv gubitak. Nikad nećemo zaboraviti toliku ljubav svoju slojeva naše okoline, nikad dostatno harni biti tolikoj pažnji koja nam bijaše iskazana. Ipak kao mali odziv tolikoj dobroti ovijem načinom javno zahvaljujem za sve one ljubeznosti nama iskazane. Napose pak zahvaljujem Veleučesnom Gospodinu Dr. V. Arneri kao i Doktorima Jokoviću, vitezu Mašek, Stankoviću, Benji, Schwarzu, Wickenhäuser, M. Katiću, Šmolčiću, Pecotiću, Vardi, Antici i Morettu koji su milom pokojniku nastojali ublažiti teške boli, Veleučesnom Gospodinu župniku Don Peru Franuloviću, koji je pokojnika duševno tješio i blagoslovu svojom olakšavao mu zadnje časove; momu zetu Antunu Petkoviću Kovaču koji je neprestano njegovao milog pokojnika. Zahvaljujem mjesnom svećenstvu, Općinskim upraviteljima Blata i Veleuke, gospodi činovnicima, dobroteljima te uglednim prijateljima i brojnom pučanstvu koje nas je tješilo i svojim prisustvom uzveličalo krasni sprovod milog pokojnika. Zahvaljujem gosp. rav. učitelju M. Batistiću na lijepom sonetu i Veleučesnom Don Ivanu Ostoiću na sućutnom nadgrobnom slovu kojim se je opstodio od svog bivšeg druga, zahvaljujem mnogobrojnim prijateljima izvan Blata koji sa izkazima sućuti ponovise nam dokaze svoje ljubavi, zahvaljujem svima onima koji su se bud kojim načinom nas u ovom teskom času sjetili te želimo, da svima bude od Boga plaća, a milom pokojniku da bude vječni pokoj i laka rođena gruda.

Blato 26 veljače 1915.

Ivo Bosnić Bruk

za se oca, djecu i sestre

P. KASANDRIĆ odgovorni urednik

Tiskarnica Josipa Ferrari.

Meteorološka opažanja u Zadru.

Osservazioni meteor. della Staz. di Zara.

Dan - Giorno	sahat - ora	Tlak zraka - Press. atmosf.	Pravac i snaga vjetera - Direzione e forza del vento	Temperatura	Obilac - 0-10	Nubi - 0-10	Oborina mm. - precip. in mm.
7 pr. p.-ant.	672	—	70	10	—	—	—
2 p.-p.-pom.	649	SE 2	102	5	—	—	—
9 p.-p.-pom.	646	—	83	0	—	—	—

Temper. po Celsiusu 6 ožujka na 7 sati u jutro 80
Temper. in centig. al 6 marzo alle 7 ore ant. 80

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Prilozi za Crveni Krst.

(Slijedi Risa n). Obitelj Tschullick kr. 30 — Petković Kata 10 — Gjurković Angelika A. 10 — Gjurković Aleksija 10 — Oparenović Ivo 10 — Niković Jelena 6 — Ognjenović Kata 5 — Novak Darinka 5 — Čuković Gospava 5 — Ercegović Milica 6 — Ognjenović Bosiljka 5 — Vujić Elena 5 — Kolubarčić Bogdo i Niko 5 — Čećur Marko 5 — Čuković Savo 5 — Čuković Aleksija A. 3 — Kovačević Ana 3 — Lazarević Ilija 2:30 — Marićević Josip 2 — Popović Draginja 2 — Brajić Solija 2 — Radović Danica 2 — Avramović Mitra 2 — Tomanović Vaso 2 — Schott Darinka 2 — Petrović Ivo 2 — Novak Vjekoslav 2 — Bjeladinović Slavo 2 — Jovanović Dasa 2 — Dromjaković Mla 1 — Radimiri Mara 1 — Niković Božo 1 — Grkavac Olga 1 — Ricci Jovana 1 — Popović Gjeva 1 — Piper Mitar 1 — Pađenica Gospava Petrova 1 — Pađenica Gospava J. 1 — Petković Kata 1 — Milinović Petar 0:20 — Katić Branko 5 — Mitrović Petar 5 — Vidović Andrija 5 — Čelović Zorka 5 — Subotić Mitar M. 5 — Subotić Aneta 3 — Bakočević Gjuro 3 — Popović Jovo 2 — Bjeladinović Nena 2 — Petković Marija J. 2 — Katurić Aneta 1 — Ugrinović Solija 1 — Ugrinović Masa 1 — Katurić Danilo 1 — Stjepanović Solija 1 — Stjepanović Simo 1 — Klimović Lazar 1 — Subotić ud. Mla 1 — Subotić Kostu M. 1 — Subotić Andro M. 1 — Bakočević Nena 1 — Vidović Angja 1 — Bjeladinović Angja Petrova 1 — Komnenović Angja 1 — Stjepanović Andra 1 — Klimović Mato 0:40. Prilozi u robu: Čuković Gjuro 1 sugaman — Čuković Kostu 1 maju — Subotić Gospava 1 maju

— Vidović Mara 1 gace, 1 maju — Radović Stana S. 1 sugaman, 2 para bječava, 2 navlake — Popović ud. Soka 1 košulju — Čelović Mara V. 1 lencuo, 1 košulju — Čučković Nena S. 1 sugaman — Lazović Soka T. 1 sugaman, 1 bječve — Jovanović Ljubica M. 1 sugaman — Jovanović Daša P. 1 sugaman — Jovanović Anđa L. 1 sugaman — Jovanović Soka M. 1 sugaman, 1 bječve — Mršić Aneta I. 1 sugaman, 1 tavajuo — Mršić Stana S. 1 bječve, 1 faculet — Subotić Daša S. 1 kovertu, 1 sugaman, 1 maju — Malešević Anđa 1 sugaman — Subotić Aneta M. 30 metara robe — Babić Marija S. 34 metara robe — Damjanović Danica 2 košulje — Gjurković Kasija 2 košulje — Katurić ud. Ljuba 2 košulje — Mitrović Gospava G. 1 košulju, 1 maju, 1 gace — Drobnjaković Milka L. 1 košulju — Drobogodović Marieta M. 2 košulje.

Sakupljeno od mjesnog odbora u Kninu (2 iskaz) kr. 15460; doprinješe: Sladić Anton, opć. tajnik kr. 10 — S. nobad Jovo, opć. blagajnik 5 — Dobrić Glišo, opć. pisar 2 — Bjedov Milan, opć. pisar 2 — Krestanović Ilija, krčmar 5 — Novaković Dušan, učitelj 10 — Mirković Jovo 10 — Radić Andrija, cestar 1 — Vukadinović 1 — Dubaić Simo, cestar 1 — Ardala Stevan 1 — Vukadin Nikola 1 — Anić Ante 0:80 — Segan Nikola 0:80 — Kesić Nikola 0:80 — Držak Petar 0:80 — Butković Ivo 0:80 — Segota Mile 0:80 — Masnikosa Miloš 0:80 — Roje Ante 15 — Solaja Stevo, učitelj 5 — Vukojević Petar, oružnik 4 — Vukojević Jovan, oružnik 4 — Knežević Simo p. Petra 2 — Knežević Toma p. Spire 1 — Knežević Tanasija p. Petra 1 — Bjedov Petar, glavar 1 — Bjedov Obrad, lugar 1 — Knežević Gjuro p. Petra 1 — Solaja Sava p. Jovana 1 — Čulum Lazo p. Ni-

koje 1 — Sirko Dušan 20 — Matijaš Lazo 2 — Stojković Bičo 5 — Krneta Luka 1 — Vranjković Gjuro 1 — Mizdrak Nikica 2 — Živković Vasilj 1 — Centoligha Ivan 1 — Kurbalija G. Nikola 1 — Vidović Pero 1 — Kurbalija Sava Perin 2 — Karabua Vasilj S. 1 — Bjelić Mican 1 — Bjelić Dane 1 — Kurbalija Stevan 2 — Knežević Petar 5 — Bjelić Nikola Jovin 1 — Dragović Vasilj 1 — Kurbalija Ilija 1 — Kurbalija Dmtar 1 — Stupar Drago 1 — Kurbalija Simo 1 — Matijaš Manasia 2 — Guslbauer Toma 2 — Radić Nikola 2 — Nonković Stevan 1 — Kuruz Stanko 1 — Delja Nikola 1 — Kovrljija Dušan i.

Sakupljeno od mjesnog odbora u Zadru (7 iskaz) kr. 33470; doprinješe: Augusta ud. Perićić rogi. Karlin kr. 20 — Eliza ud. Katić rogi Karlin 15 — Albanesi prof. Spasoje 10 — Mialjević Spiro 10 — Dobrović Stjepan 10 — Radaković Blaž 15 — Simatović Toma 10 — Grujić Joča 1 — Prkić Josip 1 — Simićić Antun 1 — Fekša Vilim 1 — Bačić Martin 1 — Hrvatsko dobrovoljno društvo - Zadar 100 — Čorak Isidor 50 — Pretko od mise priređene od Sinjana dne 15 avgusta i predano od Pendela Petra 1870 — Cabrić Ivo 2 — Vlačević Jakov 2 — Pendelj Petar 2 — Valenti Petar 1 — Opara ud. Antica 2 — Babić ud. Ivanica 2 — Jelić don Luka 20 — Jere Ivanković - Ervenik 10 — Katalinić dr. Ignjat 30.

Sakupljeno u župi Slivna Ravnog kr. 295:10, doprinješe: don Ivan Čondić, župnik kr. 10 — Babić Bosko, e. k. pošt. poslovač 10 — Matić Tadija, učitelj 10 — Sršen Stipan pok. Ivana 10 — Bartulović Simo pok. Ante 10 — Vuinać Ante pok. Mate 10 — Bjelić Ante pok. Mate 10 — Sršen Ante pok. Luke 5 — Sršen Marko pok. Lovre 5 — Sršen

Mijo pok. Ivana 5 — Sršen Mato pok. Ivana 4 — Sršen Ivan pok. Stjepana 4 — Sršen Jela zena Martina 4 — Sršen Grgo pok. Nikole 4 — Sršen Nikola pok. Ivana 3 — Sršen Mato pok. Jure 2 — Sršen Mato Boskov 2 — Sršen Mara pok. Martina 2 — Sršen Andrija Jurin 2 — Sršen Andrija Ivanov 2 — Sršen Stjepan pok. Jure 2 — Sršen Jožo pok. Andrije 1 — Sršen Ante pok. Andrije 1 — Sršen Andrija Matin 1 — Sršen Iva Matin 1 — Sršen Jure pok. Grga 1 — Sršen Ante pok. A. 1 — Sršen Mijo pok. Grga 1 — Bartulović Martin Jurin 4 — Bartulović Mijo pok. Joze 1 — Bartulović Mato pok. Joze 1 — Bartulović Ante Jurin 1 — Babić Ivan pok. Mate 1 — Babić Martin pok. Ivana 0:60 — Babić Petar Andrija 1 — Babić Marko pok. Ante 0:20 — B. bić Nedjeljka Markova 0:20 — Babić Jerka ž. Stjepanova 0:20 — Babić Mara Jurina 0:20 — Babić kata ž. Ivanova 0:20 — Babić Matija ž. Šimunova 0:20 — Butigan Ante pok. Martina 1 — Butigan Manda ž. Cirila 0:40 — Butigan Mara ud. pok. Martina 0:20 — Butigan Iva pok. Mate 0:10 — Butigan Antonija ud. pok. Luke 1 — Butigan Jakov pok. Mate 1 — Deak Ante pok. Ivana 1 — Deak Ante pok. Luke 1 — Deak Mijo pok. Ante 1 — Deak Iva pok. Mije 1 — Deak Ivan pok. Ante 1 — Deak Grgo Ivanov 1 — Deak Grgo pok. Ivana 1 — Mustapić Luka pok. Ante 1 — Mustapić Martin pok. Andrije 1 — Mustapić Jure pok. Petra 1 — Mustapić Ivan pok. Mije 1 — Mustapić Ante pok. Martina 1 — Mustapić Ante pok. Andrije 1 — Mustapić Kata ž. Matina 1 — Kiridžija Ivan Mijin 1 — Kiridžija Ivan pok. Andrije 1 — Ključić Mijo pok. Mate 1 — Prović Ante pok. Mije 2 — Prović Šimun Antin 2 — Prović Mijo pok. Mate 2 — Prović Ante, kovač 1 — Popović Mijo pok.

Stjepana 1 — Popović Stana ž. Ivana 2 — Popović Kata ud. pok. Luke 0:40 — Popović Ivan pok. Ante 1 — Čović Jure pok. Grga 2 — Čović Marko pok. Mije 2 — Čović Grgo pok. Ante 1 — Čović Grgo pok. Marka 0:20 — Čović Ivan pok. Jure 3 — Čović Jurka Ivanova 0:20 — Čović Stjepan pok. Ante 1 — Čović Luka pok. Jure 1 — Čović Mato pok. Mate 2 — Čulić Miško Lukin 3 — Odak Marko pok. Jure 5 — Odak Ivan pok. Mate 1 — Odak Mato pok. Mate 2 — Odak Vido pok. Tome 1 — Odak Mijo pok. Marka 1 — Odak Marko pok. Jure 1:20 — Bjelić Šimun pok. Mate 2 — Tutavac Stanko pok. Jakova 2 — Utovac Matija ud. pok. Duje 1 — Leženić Vido 0:40 — Prović Stanko pok. Mate 4 — Juračić Kata ud. pok. Petra 2 — Juračić Luka pok. Petra 2 — Juračić Antonija ž. Jure 1 — Juračić Vida pok. Stjepana 1 — Juračić Anđa pok. Ivana 1 — Juračić Iva ž. Ivanova 1 — Juračić Martin pok. Nikole 1 — Juračić Matija ž. Martinova 1 — Juračić Ante pok. Luke 0:60 — Juračić Kata ud. pok. Andrije 0:50 — Juračić Nedjeljko Ivanov 0:50 — Juračić Ana Ivanova 0:50 — Bartulović Jožo pok. Boša 1 — Mustapić Bosko pok. Luke 1 — Bartulović Manda ž. Božova 1 — Tutavac Šimun pok. Mate 1 — Utovac Iva ud. pok. Joze 1 — Mustapić Petar pok. Luke 0:40 — Mustapić Šimun Petrov 0:20 — Utovac Iva pok. Joze 0:20 — Palinić Martin pok. Stanka 1 — Palinić Petar pok. Stanka 1 — Palinić Luka pok. Stanka 1 — Čurić Mara ž. Markova 1 — Kiridžija Marko pok. Mate 1 — Palinić Mijo pok. Luke 1 — Dragobratović Ivan pok. Marka 3 — Popović Jakov pok. Mije 1:20 — Popović Grgo pok. Mije 1 — Juračić Ivan pok. Nikole 1 — (Slijedi Slivno Ravnog).

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

RAVLAHOV
ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Milioni

adoperoano contro la **TOSSE**

raucedine, catarro e ingorgamento, tosse convulsiva le

Kaiser Caramelle pettorali
(con tre abeti)

6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo

Bomboni oltremodo piacevoli e gustosi.

Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vendesi presso: Giorgio e Spiridione Brčić Droghieri in Zara; P. Novak farmacia in Lesina; S. Boglić farm. in Knin; Norberto Cindro farm. in Traù; A. Karlovac farm. in Cittavecchia e G. de Borzatti farm. in Milna.

Radijski ratni časovnik

sa gvozdenim ili sa saveznim krstom e. i. k. Ratnoga Ministarstva, sa svijetlim brojevima, spada u ratnu poljsku opremu, barem kao pričuvni časovnik. Već je naručen od sviju regimenta e. i. k. vojske i ratne mornarice.

Ima gotovih za rat **100.000 časovnika** uz izuzetne cijene e. i. k. vojske.

Radijski časovnik za vojsku kr. 12 (Izuzetna cijena za vojsku **kr. 8**)

Radijski časovnik sa povezo na lakat kr. 14 (Izuzetna cijena za vojsku **kr. 10**)

Radijski džepni budinik za vojsku kr. 30 (Izuzetna cijena za vojsku **kr. 24**)

Ratni časovnik bez radija kr. 5

3 godine jamstva. Šalje na bojno polje uz dostavu izuzetne cijene pored 50 para za poštarinu.

Prva izvozna kuća časovnika za vojsku i ratnih časovnika **MAX BÖHNEL**, BEČ, IV. Margarethenstrasse br. 27 69.

Poručnik B. sa ratišta piše: Nijedna noć na bojnome polju ili na straži, koje Vaš radijski časovnik sa svijetlim brojevima nije pružio neprocjenjivih usluga. Svako, a osobito ranjenici, ko nema takova časovnika osjeća nestašicu.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%*. *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%*. *Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5%*. *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%* ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20* *Credito fondiario Austr. 3%*. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Banca Ipotecaria Ungherese 4%*. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti turchi 1870 da fchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.* *Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.*

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e illi richieste dei propri clienti, senza alcuna sp.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti, Furto con incasso.* quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA
Ingegneri: **PIETRO VERACI** in FIRENZE.

Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

Assortimento il più completo di **MACCHINE OLEARIE**

premiato con due gran prix, due diplomi di 1.º grado e sette medaglie d'oro.

Assieme forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: **FRATELLI MANDEL & NIPOTE — ZARA.**

TISKARNICA
G. FERRARI
(naslj. Petra Jankovića)

Ulice Ljubo ZADAR Telefon br. 87

Tiskarnica je snabdjevena najnovijim materijalom kao i najmodernijim strojevima. Prima izrađuje što prije i najvećom pažnjom kojumudrago tiskaru radnju, pismenima i tiskim, njemačkim, cirilicom, i grčkim. Izvršuje kromotipografične radnje, radnje su tri boje i t. d. osmrtnice, posjetnice, omote, račune, fakture, trgovinske police i t. d.

Sve uz najniže cijene da se nema boati konkurencije.

<p>Kupuje i prodaje Vrijednostne Papire, Devize i Valute.</p> <p>Obskrbjuje Inkasa i Isplate na sva tu i inozemska tržišta.</p>	<p>Dionička glavnica 80 milijuna</p> <p>ŽIVNOSTENSKÁ BANKA PODRUŽNICA</p> <p>Brzojavni naslov: ŽIVNOSTENSKÁ</p> <p>U TRSTU</p> <p>Ispostave: GRADO i OPATIJA.</p> <p>IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.</p> <p>Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868</p> <p>Pričuvne zaklade 25 milijuna</p> <p>Telefon: N.ro 2157 - 1078</p>	<p>SAFES DEPOSITS</p> <p>uz najpovoljnije uvjete</p> <p>Prima na čuvanje i upravu EFEKTE i DRUGE VRIEDNOTE</p>
---	--	---

God...
Ovaj...
Na...
Iz...
položaj...
nak ko...
nom ga...
to je d...
koja se...
žestino...
prilika...
na sme...
kretnje...
za oko...
ujedno...
jer je č...
vrlo up...
na besp...
teške b...
korisno...
je za ru...
zapadn...
mične p...
istok P...
provalo...
noga be...
odvrća...
rečenje...
na strat...
saju d...
diversij...
napada...
hitaca p...
Na...
vršena...
Njemač...
dosljed...
de; usp...
nja, sa...
nja na...
jale nep...
vlačile...
ratnoga...
mama i...
što su...
kopavali...
čine ala...
ralo sak...
pobjeda...
zurska v...

Mor...
od staro...
osam kil...
tvrjave...
zove i Č...
se u star...
u kojoj...
ski tjesn...
dužini od...
4 kilomet...
stu 1350

S ov...
skoj stran...
danelski...
ulazi „Su...
čani dvor...
kod Galip...
stari Egip...
pomenuti...
mjestu. Č...
roskoga Z...
polja, zov...
sprečava...
polnotoku...
to za zad...
gjeno i pr...
sada kadr...
valama.

Iz G...
izleti pren...
prema Ar...
na veliko...
dalje pren...
bez sumnj...
robrodom...
ispod His...
dardanel...
bezuspješ...
Vrač...
staroga Sk...
povratiti u...
Kum-Kale...
mu prijate